

PAULIEN VERVOORN &
WILLEM J. OUWENEEL

DONKERE
DAGEN
VRAGEN

ADVENT IN ANDER LICHT

UITGEVERIJ KOK – UTRECHT

© 2015 Uitgeverij Kok – Utrecht

www.kok.nl

Omslagontwerp en boekverzorging: Tamar de Klijn

ISBN 978 90 435 2570 1

NUR 707

De gebruikte Bijbelvertaling is HSV.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden veeelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

ZON

DAG

01

WAAROM
WERD GOD
MENS?

Donkeredagencadeautjes

'Zeven tips om de donkere dagen door te komen'

'Recepten voor de donkere dagen'

'Voorkom winterinbraak tijdens de donkere dagen'

'Meer zelfdodingen in de donkere dagen'

Je kunt het zo gek niet bedenken of je komt de woorden 'donkere dagen' wel ergens tegen in de krant, de supermarkt of de (social) media. En bijna nooit wordt daar overigens iets gezelligs mee bedoeld. Het is in deze tijd immers vaak donker, koud, nat en guur. Alleen mensen die van gesloten gordijnen en van kaarsjes houden, worden blij van de donkere dagen. Laten we eerlijk zijn, december is niet enkel een maand van gezelligheid en intens genieten van het verwachten van Jezus' komst op aarde. Juist rond Kerst kunnen gedachten en gevoelens bovenkomen die te maken hebben met gemis, eenzaamheid, verdriet, sociale verplichtingen en ingewikkelde familierelaties. Toch staan we juist in deze donkere dagen stil bij het Licht, bij Jezus zelf. We hoeven immers geen wintertypes te zijn om ons te verheugen in het Licht dat Hij brengt: Licht in ons leven én in de levens van anderen.

Lees je dit boek alleen?

Ken jij iemand die wel een lichtpuntje kan gebruiken in deze donkere dagen? Ga eens langs en neem een kaars mee. Maak er iets speciaals van door er iets creatiefs van te maken. Kies een kaars uit op dikte, vorm, kleur, enzovoort die iets symboliseert van de persoon of zijn of haar situatie. Zo'n kaars zou weleens een heel bijzonder lichtpuntje kunnen zijn tijdens de donkere dagen!

Lees je dit boek met elkaar?

De geheimzinnigheid rond het trekken van lootjes hoort helemaal bij december. We koppelen dit al snel aan de Sint, maar de persoonlijke aandacht voor elkaar die bij het lootjes trekken hoort, past natuurlijk ook helemaal bij de kerstgedachte.

Trek daarom met elkaar lootjes, zodat je de komende tijd iets extra's kunt doen voor elkaar. (Tip: is niet iedereen aanwezig op de kringavond? Trek een lootje via www.lootjestrekken.nl.)

Bid tijdens deze periode voor deze persoon of stuur eens een (anoniem) kaartje. Koop een kleinigheidje dat je bij deze persoon vindt passen naar aanleiding van de gesprekken die ontstaan tijdens deze 'donkeredagentijd'. Spreek nu alvast met elkaar af wanneer en hoe je de cadeautjes aan elkaar overhandigt: verpakt of onverpakt, met of zonder naam erop. (Kijk voor extra tips in het e-book).

01 MAANDAG

JOHANNES 1:1-18

- 1 In het begin was het Woord en het Woord was bij God en het Woord was God.
- 2 Dit was in het begin bij God.
- 3 Alle dingen zijn door het Woord gemaakt, en zonder dit Woord is geen ding gemaakt dat gemaakt is.
- 4 In het Woord was het leven en het leven was het licht van de mensen.
- 5 En het licht schijnt in de duisternis, en de duisternis heeft het niet begrepen.
- 6 Er was een mens door God gezonden; zijn naam was Johannes.
- 7 Hij kwam tot een getuigenis, om van het licht te getuigen, opdat allen door hem geloven zouden.
- 8 Hij was het licht niet, maar was gezonden om van het licht te getuigen.
- 9 Dit was het waarachtige licht dat in de wereld komt en ieder mens verlicht.
- 10 Hij was in de wereld en de wereld is door Hem ontstaan en de wereld heeft Hem niet gekend.
- 11 Hij kwam tot het Zijne, maar de Zijnen hebben Hem niet aangenomen.
- 12 Maar allen die Hem aangenomen hebben, hun heeft Hij macht gegeven kinderen van God te worden, namelijk die in Zijn Naam geloven;
- 13 die niet uit bloed, niet uit de wil van vlees en ook niet uit de wil van een man, maar uit God geboren zijn.
- 14 En het Woord is vlees geworden en heeft onder ons gewoond (en wij hebben Zijn heerlijkheid gezien, een heerlijkheid als van de Eniggeborene van de Vader), vol van genade en waarheid.
- 15 Johannes getuigt van Hem en heeft geroepen: Hij was het van Wie ik zei: Hij Die na mij komt, is vóór mij geworden, want Hij was er eerder dan ik.
- 16 En uit Zijn volheid hebben wij allen ontvangen, en wel genade op genade.
- 17 Want de wet is door Mozes gegeven, de genade en de waarheid zijn er door Jezus Christus gekomen.
- 18 Niemand heeft ooit God gezien; de eniggeboren Zoon, Die in de schoot van de Vader is, Die heeft Hem ons verklaard.

Waarom moest God mens worden?

We weten niet op welke datum Jezus geboren is. Maar dat we het van oudsher vieren in de donkerste tijd van het jaar is begrijpelijk, omdat we juist in het donker denken aan zijn licht. Eén profetie over de geboorte van de Messias begint zo: 'Het volk dat in duisternis wandelt, zal een groot licht zien. Zij die wonen in het land van de schaduw van de dood, over hen zal een licht schijnen' (Jes. 9:1). De wijzen uit het Oosten wisten van de geboren koning der Joden door de opvallende ster die ze waarnamen (Mat. 2). En toen de engel verscheen om de herders de geboorte van Jezus te verkondigen, werden ze omschenen door Gods heerlijkheid. Ook Johannes vertelt over het licht dat onze wereld is binnengekomen. Hij noemt Jezus het 'Woord', en wel omdat Hij de diepste gedachten van God verwoordt. Dat kán Hij doordat Hijzelf God is: God de Zoon. Hij is mens geworden en onze duistere wereld binnengekomen; dat is de wereld die in de greep is van de duistere machten: zonde, dood en duivel. Als antwoord op de dood was Jezus het leven zelf. Als antwoord op de duisternis was Jezus het licht zelf: 'In het Woord was het leven en het leven was het licht van de mensen. En het licht schijnt in de duisternis, en de duisternis heeft het niet begrepen' (vs. 4-5).

Dit woord 'begrepen' betekent dat de duisternis het niet heeft kunnen vatten, maar ook dat zij het licht niet in de greep heeft kunnen krijgen. Waar het licht verschijnt, moet de duisternis wijken. Jezus zei dat Hij het 'Licht van de wereld' is (Joh. 8:12; 9:5). Maar Hij zei tegen zijn volgelingen dat zij óók 'licht van de wereld' zijn (Mat. 5:14). Nu Jezus naar de hemel is teruggekeerd, zijn het de gelovigen die als lichten de duisternis moeten verdrijven: 'kinderen van God, smetteloos te midden van een verkeerd en ontaard geslacht, waaronder u schijnt als lichten in de wereld' (Filp. 2:15). Jezus is als het licht in de wereld gekomen om miljoenen andere lichten aan te steken (Ef. 5:8). Dat is advent: lichtjes zijn in een duistere wereld.

Het licht moest gaan schijnen om de geestelijke duisternis in deze wereld te verdrijven.

Schrijven

Hoe kijk jij naar de donkere dagen voor Kerst? Waar zie je het meest tegen op?

Wat kun je doen (of laten) om de adventsperiode bewuster te beleven?

Luisteren

*Bekijk op YouTube de crashmob van **Daar kun je mee thuiskomen**. (Zoek op Crashmob en Ik wil je zien.)*

De boodschap van het filmpje is helder: zonder licht op de fiets gebeuren er ongelukken.

Zoiets zegt Johannes eigenlijk ook: zonder Licht wordt het een puinhoop. Zonder Jezus en zonder christenen zou de wereld in de macht van zonde, dood en duivel blijven.

Wat betekent dit concreet voor jou?

Wat merk jij van die 'duistere wereld' om je heen?

Welke overeenkomsten en verschillen zie je nog meer tussen de campagne van de crashmob en de boodschap van het Evangelie?

Bidden

Als ik eerlijk ben, hoor ik liever een boodschap over uw licht in plaats van een boodschap over duisternis met woorden als zonde, dood en duivel. Maar juist tegen deze donkere achtergrond steekt uw licht nog meer af! Ik ben ontzettend blij met U als het Licht van de wereld, Jezus. Zonder U zou alles donker zijn in de wereld en in mijn wereld. Dank U dat U licht gebracht hebt in mijn leven, en nóg brengt, en dank U dat U ook ons het licht van de wereld noemt. Ik bid dat ik dat vandaag op deze manieren in de praktijk breng: ...

Aanbidden

*De komende dagen en weken nodigen wij je uit om naar aanleiding van het thema één punt op te schrijven dat voor jou aanleiding is om Jezus te aanbidden. Wij beginnen steeds met een voorbeeld en daarna mag je het zelf aanvullen. Op deze manier heb je aan het einde van deze adventsweken een persoonlijk refrein van het lied **Komt laten wij aanbidden!***

*Komt, laten wij aanbidden, want U hebt gewonnen van het duister.
Komt, laten wij aanbidden, want ...*

01 DINSdag

JOHANNES 17

- 1 Dit sprak Jezus, en Hij sloeg Zijn ogen op naar de hemel en zei: Vader, het uur is gekomen, verheerlijk Uw Zoon, opdat ook Uw Zoon U verheerlijkt,
- 2 zoals U Hem macht gegeven hebt over alle vlees, opdat Hij eeuwig leven geeft aan allen die U Hem gegeven hebt.
- 3 En dit is het eeuwige leven, dat zij U kennen, de enige waarachtige God, en Jezus Christus, Die U gezonden hebt.
- 4 Ik heb U verheerlijkt op de aarde. Ik heb het werk volbracht dat U Mij gegeven hebt om te doen.
- 5 En nu verheerlijk Mij, U Vader, bij Uzelf, met de heerlijkheid die Ik bij U bezat voordat de wereld er was.
- 6 Ik heb Uw Naam geopenbaard aan de mensen die U Mij uit de wereld gegeven hebt. Zij waren van U en U hebt hen Mij gegeven, en zij hebben Uw woord in acht genomen.
- 7 Nu hebben zij erkend dat alles wat U Mij gegeven hebt, bij U vandaan komt.
- 8 Want de woorden die U Mij gegeven hebt, heb Ik hun gegeven, en zij hebben ze aangenomen, en zij hebben daadwerkelijk erkend dat Ik van U uitgegaan ben, en hebben geloofd dat U Mij gezonden hebt.
- 9 Ik bid voor hen. Ik bid niet voor de wereld, maar voor hen die U Mij gegeven hebt, want zij zijn van U.
- 10 En al wat van Mij is, is van U, en wat van U is, is van Mij; en Ik ben in hen verheerlijkt.
- 11 En Ik ben niet meer in de wereld, maar dezen zijn in de wereld, en Ik kom naar U toe. Heilige Vader, bewaar hen die U Mij gegeven hebt in Uw Naam, opdat zij één zullen zijn zoals Wij.
- 12 Toen Ik met hen in de wereld was, bewaarde Ik hen in Uw Naam. Hen die U Mij gegeven hebt, heb Ik bewaard en niemand uit hen is verloren gegaan dan de zoon van het verderf, opdat de Schrift vervuld wordt.
- 13 Maar nu kom Ik naar U toe en spreek dit in de wereld, opdat zij ten

- volle Mijn blijdschap in zichzelf hebben.
- 14 Ik heb hun Uw woord gegeven, en de wereld heeft hen gehaat, omdat zij niet van de wereld zijn, zoals Ik niet van de wereld ben.
- 15 Ik bid niet dat U hen uit de wereld wegneemt, maar dat U hen bewaart voor de boze.
- 16 Zij zijn niet van de wereld, zoals Ik niet van de wereld ben.
- 17 Heilig hen door Uw waarheid; Uw woord is de waarheid.
- 18 Zoals U Mij in de wereld gezonden hebt, heb ook Ik hen in de wereld gezonden.
- 19 En Ik heilig Mijzelf voor hen, opdat ook zij geheiligd zijn in de waarheid.
- 20 En Ik bid niet alleen voor dezen, maar ook voor hen die door hun woord in Mij zullen geloven,
- 21 opdat zij allen één zullen zijn, zoals U, Vader, in Mij, en Ik in U, dat ook zij in Ons één zullen zijn, opdat de wereld zal geloven dat U Mij gezonden hebt.
- 22 En Ik heb hun de heerlijkheid gegeven die U Mij gegeven hebt, opdat zij één zijn, zoals Wij Eén zijn;
- 23 Ik in hen, en U in Mij, opdat zij volmaakt één zijn en opdat de wereld erkent dat U Mij gezonden hebt en hen liefgehad hebt, zoals U Mij hebt liefgehad.
- 24 Vader, Ik wil dat waar Ik ben, ook zij bij Mij zijn die U Mij gegeven hebt, opdat zij Mijn heerlijkheid zien, die U Mij gegeven hebt, omdat U Mij hebt liefgehad vóór de grondlegging van de wereld.
- 25 Rechtvaardige Vader, de wereld heeft U niet gekend, maar Ik heb U gekend, en dezen hebben erkend dat U Mij gezonden hebt.
- 26 En Ik heb hun Uw Naam bekendgemaakt, en zal die bekendmaken, opdat de liefde waarmee U Mij hebt liefgehad, in hen is, en Ik in hen.

Wie en waar was Jezus voordat Hij mens werd?

Wat is eigenlijk een groter wonder, een dode die weer levend wordt (Pasen), óf God die mens wordt (Kerst)? We moeten Kerst niet onderschatten. Het gaat niet om zomaar die bijzondere baby in de kribbe, het gaat om het 'Woord' dat 'vlees' geworden is, zagen we gisteren (Joh. 1:14). Van eeuwigheid waren daar God de Vader, God de Zoon en God de Heilige Geest. De Zoon heette toen nog niet 'Jezus', want dat is de naam die Hij draagt als mens (vgl. Mat. 1:21; Luk. 2:21). Maar het was wel dezelfde persoon! Een persoon die van eeuwigheid bestaan heeft, en op Gods tijd mens geworden is, om voor eeuwig God én mens te blijven.

Er wordt ons over die voorbije eeuwigheid verteld dat de Zoon 'aanlag' in de schoot van de Vader, zoals bij een oosterse maaltijd de eregast aanligt in de schoot van de gastheer (Joh. 1:18). Johannes citeert ook Jezus, die zelf zei: 'U hebt Mij liefgehad vóór de grondlegging van de wereld' (17:24). Van eeuwigheid hebben God de Vader en God de Zoon elkaar liefgehad! Daar hoort de liefde van de Heilige Geest ook bij (vgl. Rom. 15:30). En in die eeuwige liefde binnen de Godheid wil Jezus ook ons welkom heten! Dat is ongelooflijk bijzonder.

Waar hebben Vader en Zoon het in die eeuwigheid over gehad? In ieder geval over de schepping die God door de Zoon tot stand zou brengen én over de noodzaak om de straks in zonde gevallen schepping te verlossen. Stel je voor: al vóórdat de wereld geschapen was, hebben Vader en Zoon over die verlossing van de wereld gepraat! Petrus spreekt immers over Christus als een 'smetteloos en onbevlekt Lam', 'gekend vóór de grondlegging van de wereld' (1 Petr. 1:19-20). Met Kerst zegt Jezus: 'Slachtoffer en graanoffer hebt U niet gewild, maar U hebt voor Mij een lichaam gereedgemaakt. Brandoffers en offers voor de zonde hebben U niet behaagd. Toen zei Ik: Zie, Ik kom (...) om Uw wil te doen, o God' (Hebr. 10:5). Dáár denken we in de adventstijd aan: God wordt mens, om als mens het offer voor de zonde te worden, zodat de wereld weer Góds wereld wordt! Daar word je stil van.

Jezus was van eeuwigheid de Zoon die bij de Vader was.

Schrijven

Wat is Jezus' top-5 aan gebedspunten in Johannes 17 die Hij voorlegt aan zijn Vader? Noteer eens een aantal én bedenk welke gebedspunten jij tijdens deze adventsperiode kunt toepassen in jouw eigen gebed.

Jezus' gebedspunten

Mijn gebedspunten:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

Bidden

Lieve Vader, ik word stil als ik eraan denk dat U uw Zoon naar de wereld stuurde om mens te worden.

Lieve Zoon, dank U dat U mij meeneemt richting de Vader en de Geest. Wat ongelooflijk bijzonder dat U mij opneemt in de eenheid die U vormt met de Vader en de Geest.

Lieve Geest, dank U dat we niet alleen Kerst en Pasen mogen vieren, maar ook Pinksteren. Ik dank U dat ik mag weten dat U in iedere gelovige wilt wonen. Dank U dat U van eeuwigheid leeft en dat U ook in mij leeft. Dank U voor uw liefde!

Aanbidden

Komt, laten wij aanbidden, want U bent liefde.

Komt, laten wij aanbidden, want ...
